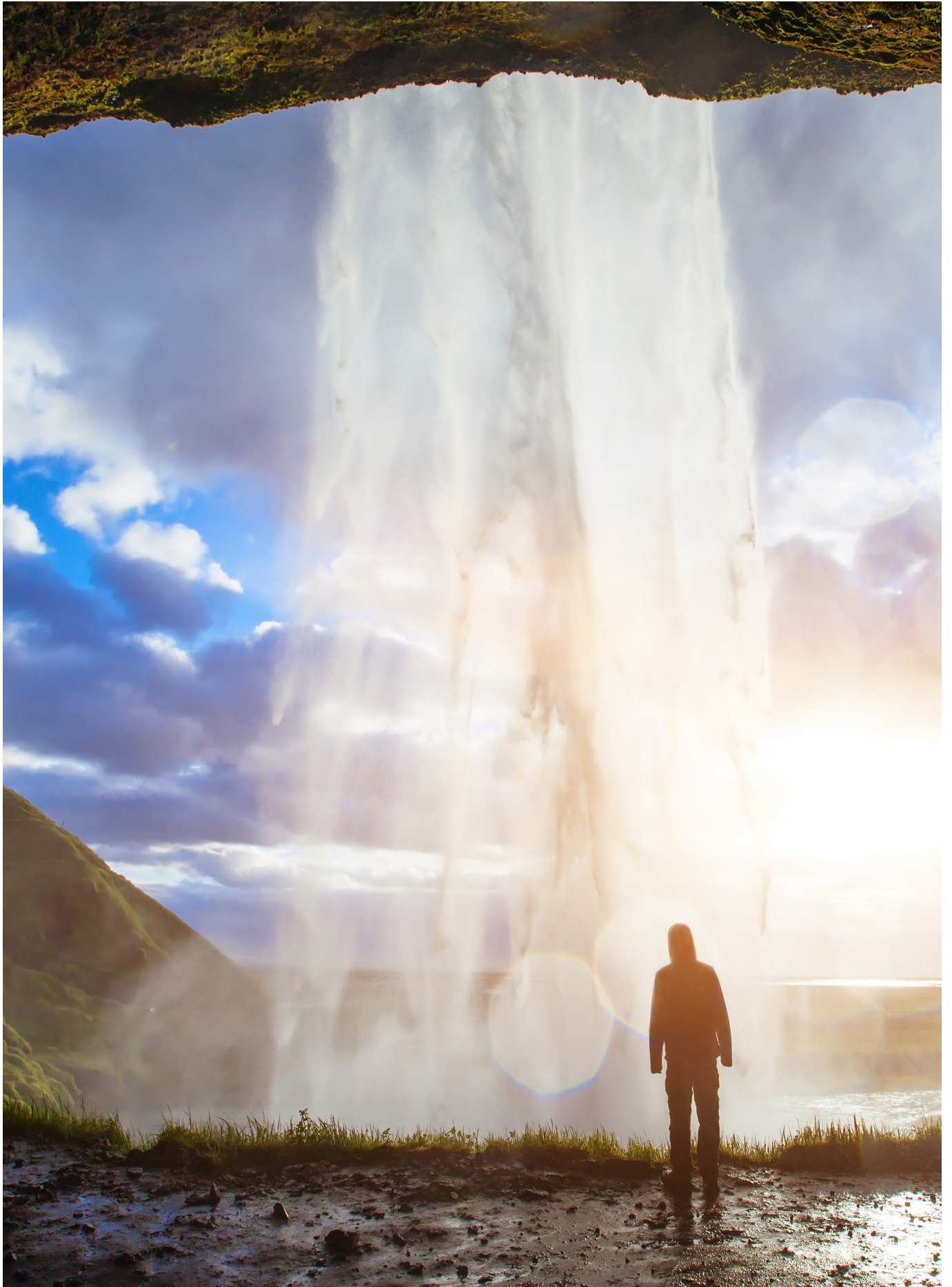

Framtiden i våre hender

Testamentarisk gave

La din arv bidra i arbeidet for solidaritet og miljø

Kjære lesere

Framtiden i våre hender har siden 1974 arbeidet for miljø og rettferdighet. Arbeidet vårt er basert på omsorg for jordas natur og klima - og rettferdighet for mennesker som lever i fattigdom. Vår visjon er at det skal være mulig for alle, også våre etterkommere, å leve et trygt og verdig liv på en livskraftig klode. Da må vi få et mer miljøvennlig og etisk forbruk og fordele ressursene våre rettferdig.

Vi i Framtiden i våre hender er takknemlige for gavene vi får, og ikke minst den tillitten vi blir vist gjennom testamentariske gaver. Midlene vi får vil bli til å kjempe videre for våre kjernesaker: Sikkerhet og levelønn for tekstilarbeiderne som syr klærne våre, at banker og oljefondet investerer mer etisk, at miljøgifter blir forbudt og at maten vår blir mer bærekraftig.

Framtiden i våre hender har 31.000 medlemmer og lokallag over hele landet. Vi er en demokratisk styrt medlemsorganisasjon som er partipolitisk og religiøst uavhengig. Vi sprer kunnskap, legger fram løsninger og påvirker politikk, næringsliv og opinion. Testamentariske gaver styrker dette viktige arbeidet.

Å sette opp et testamente kan være krevende, og vi håper dette infoheftet kan være til hjelp. Alle myndige personer kan skrive testamentet selv, men ettersom arveloven stiller en del krav til utforming, innhold og måten det opprettes på, kan det være lurt å få rådgivning og juridisk bistand. Er ikke kravene i arveloven fulgt, kan som nevnt testamentet bli erklært ugyldig.

Vennlig hilsen

Framtiden i våre hender

Praktisk informasjon om å skrive testamente

Begynn med å sette opp en oversikt over hus og eiendom, bankinnskudd, verdipapirer og eventuelt løsere som f.eks. smykker, møbler og kunst. Der det er mulig, kan du sette en omtrentlig verdi. Det er viktig å huske på at det kan gå mange år fra testamentet skrives til det skal brukes, og verdiene kan endre seg betydelig i den perioden. På grunn av verdisvingninger er det lurt å angi hva de enkelte skal ha i prosenter.

Deretter angir du hvem som skal ha hva. Her er det bra å tenke nøye gjennom fordelingen, og gjerne ta en prat med dem rundt deg for å sikre at oppgjøret blir i henhold til dine ønsker. Det kan være at en gjenstand med stor affeksjonsverdi for én arving, kan bety mindre for en annen, eller at et barn har fått mer økonomisk hjelp i en etableringsfase enn et annet. I løpet av de siste årene er også den tradisjonelle kjernefamilien stadig oftere erstattet av mer kompliserte familiestrukturer med samboerskap og særkullsbarn.

Dersom du har barn foreligger det begrensninger i hvor mye du kan testamentere bort (arvelovens § 29). Da vil 2/3 av din samlede formue, eller inntil 1 million kroner til hvert av barna dine, eller 200.000 kroner per barnebarn, være barnas pliktdelsarv. Du kan derfor bare disponere over 1/3 av formuen i testamentet, med mindre formuen er så stor at hver av barna vil få 1 million kroner hver.

Arvelovens § 6 og § 7 sier at ektefeller har krav på en minste arv på 4 ganger grunnbeløpet i folketrygden dersom den som oppretter testamentet (testator) har livsarvinger, og 6 ganger grunnbeløpet i folketrygden dersom testator ikke har livsarvinger. Denne minste arven kan kun begrenses dersom ektefellen har kjennskap til testamentet.

Dersom du ikke har livsarvinger og ikke har opprettet testamente, vil arven gå til slektninger så langt som til og med søskenbarn. Om ingen slektninger i disse kategoriene lever, vil arven tilfalle den norske stat.

Har du ikke barn og ikke er gift, kan du fritt testamentere bort så stor del av formuen som du måtte ønske. I testamentet oppføres hvem eller hva testator vil tilgodese og hva, slik som fast eiendom, gjenstander, kontanter, bankinnskudd, verdipapirer, fondsandeler og aksjer.

Ønsker du å testamentere til Framtiden i våre henders arbeid, må navnet Framtiden i våre hender oppføres som arving i testamentet.

Testamentet bør oppbevares på et trygt sted, helst hos tingretten der du bor. Det sikrer at alle arvingene blir kontaktet når du går bort.

Tilfeller hvor det kan være vanskelig å skrive testamentet selv

Hvis du er gift eller samboer, og en av dere har barn fra tidligere forhold (særkullsbarn), fraråder vi deg å skrive testament selv. Her bør du kontakte advokat eller advokatkontor som kjenner arverett og familierett inngående og er i stand til å gi deg råd om hvordan du skal sikre at arven blir fordelt slik at ektefelle/samboer og barn blir tilgodesett på beste måte.

Hvis din ektefelle er død, og du har overtatt formuen i medhold av et gjensidig testament, kan du ikke uten videre sette opp nytt testament. Hvis du er i denne situasjonen, og vil gjøre forandringer i arven etter deg, bør du søke advokathjelp. Gjensidig testament er et testament som to eller flere personer har skrevet sammen og som går ut på at de skal arve hverandre. Som regel står det også i det gjensidige testamentet hvem som skal få arven når begge eller alle er døde.

Krav til testamente

For å unngå tvist om testamentets ekthet etter arvelaters død, stilles det strenge formkrav som alle må være oppfylt for at testamentet skal anses som gyldig. Følges ikke de formelle reglene, vil testamentet være ugyldig, og normalt være uten virkning for fordelingen av arven.

Kravene til et gyldig testament er blant annet:

- Det må være skriftlig
- Det må tydelig fremgå at det er et testament
- Det må undertegnes av testator og bevitnes av to personer som begge er fylt 18 år
- Vitnene må være habile, det vil si at de må ikke selv være arvinger i henhold til testamentet eller være i slekt med eller nærstående til noen som er det. De må heller ikke være ansatt hos noen som er arving etter testamentet
- Vitnene må vite at det er et testament, men behøver ikke kjenne innholdet
- Den som skriver sitt testament må undertegne i samtidig påsyn av begge vitnene
- Reglene for pliktdelsarv må være ivaretatt
- Testator må være i stand til å forstå innholdet og betydningen av det som bestemmes (være ved sans og samling). Vitnene bør i påskrift på dokumentet opplyse om dette, og om testator opprettet testamentet av fri vilje
- Reglene for pliktdelsarv må være ivaretatt

Framtiden i våre hender
Mariboegate 8, 0183 Oslo
(+47) 22 03 31 50 - post@framtiden.no
www.framtiden.no

Vi jobber for en rettferdig verden i økologisk balanse

Framtiden i
våre hender